

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Tos/33/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8322010451
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8322010451.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Rastislava Vargu, PhD. A.. MBA na neverejnom zasadnutí konanom dňa 21. novembra 2023, v trestnej veci obž. B. C. a spol. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona, o sťažnosti svedka D. D. E. proti uzneseniu Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/66/2022 zo dňa 17. mája 2023, takto

rozhodol:

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť svedka D. D. E..

odôvodnenie:

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením samosudca Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/66/2022 zo dňa 17. mája 2023 podľa § 70 ods. 1 Trestného poriadku uložil svedkovi D. D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, pre neospravedlnenú neúčast' svedka na hlavnom pojednávaní konanom dňa 10. mája 2023, poriadkovú pokutu vo výške 100,00 (sto) eur.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote svedok D. D. E. sťažnosť, v ktorej namieta, že súd ho opakovane, nesprávne a zavádzajúco v konaní vedenom na Okresnom súde v Humennom pod sp. zn. 1T/66/2022 označuje ako svedka, hoc nikdy v tomto konaní postavenie svedka nemal, a opakovane z postavenia povereného zástupcu poškodeného na túto skutočnosť súd upozorňoval, kde všetka pošta súdu bola doručovaná vždy na tú istú adresu, a to adresu jeho zamestnávateľa Železničná spoločnosť Slovensko, a.s., Pri bitúnku 2, 040 01 Košice, kde súd iba na túto adresu zasielal upovedomenia poškodeného o hlavnom pojednávaní a zároveň zvlášť aj predvolania pre neho ako svedka. Ani v predprípravnom a prípravnom konaní postavenie svedka ako fyzická osoba nikdy nemal a doložil o tom dôkazy. Ak v zmysle zákona nie je v konaní svedkom a nikdy v konaní ani svedkom nebol, nemá povinnosť ani právo sa v takomto konaní ako svedok vyjadrovať. Môže z pozície povereného zástupcu poškodeného na túto chybu v označení upozorniť. Čo aj riadne urobil. V danom konaní ako poverený zástupca poškodeného v podaniach vždy uvádzal iba adresu zamestnávateľa, ako poškodeného, resp. pracovisko, kde pracuje ako poverený zástupca poškodeného, kde riadne prikladal aj svoje poverenie. Ak by bol svedkom, doručoval by mu súd predvolania riadne na adresu jeho trvalého pobytu, resp. do súkromnej elektronickej schránky. Jeho súkromnú adresu trvalého pobytu a súkromnú elektronicкую schránku súd v spise neeviduje, keďže ju ako poverený zástupca poškodeného neoznámil, a neurobil tak ani v tomto konaní. Taktiež určite nežiadal ako fyzická osoba, aby mu súd ako svedkovi v tomto konaní doručoval podania mimo jeho adresy trvalého pobytu, resp. mimo el. schránky. Vždy v konaní vystupoval iba ako poverený zástupca poškodeného. Súd mu poštu pre neho ako fyzickú osobu - svedka

ani jedným z týchto spôsobov nedoručoval. To dokazuje, že ide o nedorozumenie a chybu súdu, čo sa týka označovania jeho ako svedka v celom tomto konaní, keďže v F. nemá a nikdy nemal trvalý ani prechodný pobyt. V F. pracujem pre poškodeného a v tomto konaní vystupoval iba ako poverený zástupca poškodeného. K veci ani ako svedok nemá čo uviesť, nikdy nemal informácie o skutku, ktorý prejednáva súd a teda fakticky nemôže ani nič nové v konaní uviesť. Nikdy nebol ako svedok vypočutý na polícii, ani v tomto konaní. Uvedené nedorozumenie a chyba vznikla zjavne pri zápise pri jeho mene pri otvorení súdneho spisu a zápise jeho údajov do tohto spisu, kde tieto údaje boli nesprávne prenesené a zapísané pracovníkom súdu. Na túto skutočnosť hneď ako ho súd začal takto označovať opakovane upozorňoval. No žiaľ bezvýsledne a bez vykonania nápravy zo strany súdu. Súd posielal uvedené zásielky vždy na adresu jeho zamestnávateľa, ktorý túto poštu preberal, jemu by doručovateľ túto poštu ako fyzickej osobe ani nevydal, keďže na A. XX, XXX XX F. nemá pobyt. Na žiadnej doručenke, ktorá sa vrátila súdu nie je jeho podpis, je tam zrejme podpis zamestnanca podateľne, ktorý poštu preberá za môjho zamestnávateľa – poškodeného. Ako poverený zástupca poškodeného a v jednej osobe nesprávne uvádzaný aj ako svedok opakovane v každom štádiu konania riadne predložil poverenie na zastupovanie poškodeného v uvedenom konaní, ktoré bolo riadne vystavené poškodeným a overené notárom. Túto chybu v označovaní jeho ako svedka, už po upozornení súdu na túto chybu, si žiaľ nevie vysvetliť. Ako riadne poverený zástupca poškodeného a svedok v jednej osobe vždy riadne písomne ospravedlnil súdu svoju neúčast', kde uvedené má riadne za preukázané. V texte riadne uviedol, čo mu bolo doručené a že ospravedlňujem svoju neúčast'. Uvedené riadne podpísal svojim elektronickým podpisom. Takže v tomto smere súd nesprávne a zavádzajúco uvádza v Uznesení, že sa ako svedok z uvedených pojednávaní neospravedlnil. Ako fyzickej osobe svedkovi mu nikdy nič doručené na jeho adresu pobytu alebo do súkromnej el. schránky nebolo, napriek tomu, že nikdy nežiadal o zmenu adresy doručenia pre toto konanie. Elektronická komunikácia aj obsah spisu hovorí jasne a opak toho čo tvrdí súd v Uznesení, a to že sa vždy zo svojej pozície riadne ospravedlnil z pojednávaní. Dokonca súd zavádzajúco uvádza, že bol ako svedok telefonicky upozornený asistentkou na uvedenú skutočnosť. Uvedené je zavádzajúce a nepravdivé, pretože práve on nesprávne označený ako svedok telefonoval zo služobného mobilu svojho zamestnávateľa a začal uvedenú situáciu aktívne riešiť a práve on sám niekoľko krát a opakovane kontaktoval súd pri uvedenom nedorozumení a chybe, ktorú si súd ne všimol, kde kontaktoval aj prokuratúru v tomto smere, aby uvedenú nezrovnalosť týkajúcu sa svedka vyriešili. Asistentka tvrdila, že za to nemôže, že zmeniť a opraviť to vraj môže iba prokuratúra a sama v neistote tápala, ako to vlastne urobiť. Čo sa týka uvedených skutočností on ako svedok a poverený zástupca poškodeného v období telefonátov, keďže videl neistotu asistentky a to, že k náprave nedochádza, v tomto smere napísal podanie, kde riadne uviedol všetky skutočnosti (podanie zo dňa 04.05.2023). Dôvod prečo k náprave nedošlo mu vysvetlené nebolo a na podanie zo dňa 04.05.2023 nedostal zo súdu žiadnu odpoveď. Považuje uvedené napadnuté Uznesenie za nezákonné a po aktívnom riešení tejto situácie z jeho strany za šikanózne. Čo sa týka právnych predpisov v tomto konaní nikdy nemal postavenie svedka a teda nemôže ho tak súd označovať. On nesprávne označený ako svedok a zároveň ako poverený zástupca poškodeného v tomto konaní sa vždy riadne ospravedlnil, čo následne bližšie rozvádza. Namiesto vyriešenia uvedenej situácie a vykonania nápravy v zmysle právnych predpisov mu bola nezákonne uložená poriadková pokuta. Žiada súd, aby vyhovel jeho sťažnosti a uznesenie Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/66/2022-435 zo dňa 17.05.2023 bolo v celom rozsahu ako nedôvodné a nezákonné zrušené.

Na podklade podanej sťažnosti svedkom krajský súd podľa § 192 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia, a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Z odôvodnenia napadnuté uznesenie vyplýva, že svedok bol na hlavné pojednávanie vo veci sp. zn. 1T/66/2022 predvolaný, ktorého termín bol určený na deň 12.05.2023, predvolanie na hlavné pojednávanie mu bolo doručené dňa 20.4.2023. Svedok svoju neprítomnosť na hlavnom pojednávaní konanom dňa 10. mája 2023 ospravedlnil čerpaním dovolenky - písomným podaním zo dňa 4. mája 2023, ktorým zároveň „napomína“ súd, že ho „mylne“ uvádza ako svedka. V dôsledku neprítomnosti svedka muselo byť hlavné pojednávanie odročené, nakoľko obidve procesné strany trvali na jeho osobnom výsluchu pred súdom. Svedok sa tohto skutku dopustil opakovane - bez relevantného ospravedlnenia sa nedostavil ani na hlavné pojednávanie dňa 6.3.2023, pričom predvolanie mu bolo doručené dňa 30.1.2023. Tento svedok sa nedostavil ani na hlavné pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 12.04.2023, pričom jeho neúčast' a dôvody jeho neúčasti okresný súd neakceptoval, a preto bol svedok upozornený na jeho procesné postavenie a povinnosť sa dostaviť na hlavné pojednávanie 10. mája 2023. Tento svedok písomným podaním na čl. 417 uvádza, že sa vo veci vyjadroval vždy len ako

poverený zástupca poškodeného, a preto žiada súd o „vykonanie nápravy“ - v tomto podaní ako dôvod neúčasti ešte čerpanie dovolenky nespomína. Potom, čo bol telefonicky asistentkou súdneho oddelenia dňa 03.05.2023 upozornený opätovne na nevyhnutnosť zúčastniť sa hlavného pojednávania, podaním zo dňa 04.05.2023 na čl. 423 ospravedlňuje svoju neúčasť čerpaním dovolenky a opätovne upozorňuje súd, že ho mylne uvádza ako svedka. Na možnosť uloženia poriadkovej pokuty pre nevyhovenie predvolania bez dostatočného ospravedlnenia bol svedok upozornený pri každom písomnom predvolaní na hlavné pojednávanie.

Podľa § 70 ods. 1 Tr. poriadku kto napriek predchádzajúcemu napomenutiu ruší konanie alebo kto sa voči súdu, prokurátorovi, alebo policajtovi správa urážlivo, alebo kto bez dostatočného ospravedlnenia neposlúchne príkaz, alebo nevyhoví výzve alebo predvolaniu podľa tohto zákona, toho môže sudca a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt potrestať poriadkovou pokutou do 1 650 eur; ak ide o právnickú osobu, až do 16 590 eur. Na možnosť uloženia poriadkovej pokuty musia byť dotknuté osoby vopred upozornené.

Ako to vyplýva z citovaného ustanovenia, poriadkovú pokutu možno ukladať osobám za urážlivé správanie sa voči súdu po napomenutí, alebo ak sa osoba bez dostatočného ospravedlnenia nedostaví na predvolanie súdu, resp. nevyhoví inej výzve súdu. Poriadkové pokuty, rovnako ako peňažné tresty v Trestnom zákone, predstavujú určité sankcie vyjadrené v peniazoch ukladané súdom v rámci trestného konania na základe zákonom ustanovených podmienok.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že dňa 25.07.2022 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Humenné obžalobu na B. C. a spol. pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona na skutkovom základe tam uvedenom, kde navrhol na hlavnom pojednávaní predvolať a vypočuť ako svedkov, okrem iných osôb, aj svedka – poškodeného D. D. E.. Ako správne uvádza súd prvého stupňa Železničná spoločnosť Slovensko a.s. (čl. 378) bola upovedomená podľa § 53 ods. 2 Trestného poriadku, pričom bolo zdôraznené, že podľa § 53 ods. 2 Trestného poriadku, na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí nemôže byť splnomocnencom ten, kto je naň predvolaný ako svedok - teda ich splnomocnencom nemôže byť p. E. ani p. G. B., nakoľko prokurátor ich navrhol vypočuť ako svedkov. Súčasne bol svedok predvolávaný na hlavné pojednávanie konané dňa 06.03.2023. Podaním doručeným okresnému súdu dňa 24.02.2023 svedok ospravedlnil neúčasť poškodeného z dôvodu kolízie s plnením iných pracovných povinností a súčasne zotrval na náhrade škody. Prokurátor na hlavnom pojednávaní konanom dňa 06.03.2023 trval na osobnom výsluchu tohto svedka. D. D. E. bol preto opätovne predvolávaný na hlavné pojednávanie odročené na deň 12.04.2023, pričom tento sa opätovne na uvedené pojednávanie ospravedlnil z dôvodu kolízie s plnením iných pracovných povinností. Aj na hlavnom pojednávaní dňa 12.04.2023 konajúci prokurátor trval na jeho osobnom výsluchu. Okresný súd z uvedeného dôvodu znova predvolával uvedeného svedka a to aj s osobitným poučením, že nie je predvolávaný ako zástupca poškodeného, ale ako svedok a v prípade opätovnej neospravedlnenej neúčasti mu bude uložená poriadková pokuta. Listom zo dňa 21.04.2023 D. D. E. namietal, že v danom konaní nevystupuje ako svedok ale ako poverený zástupca poškodeného a žiadal o vykonanie nápravy. Následne dňa 04.05.2023 ospravedlnil svoju neúčasť z dôvodu čerpania dovolenky. Na hlavnom pojednávaní dňa 10.05.2023 ako prokurátora tak aj obhajca trvali na osobnom výsluchu tohto svedka, pričom súd prvého stupňa následne vydal napadnuté uznesenie, ktorým uložil D. D. E. poriadkovú pokutu vo výške 100,- Eur, voči ktorej podal sťažnosť. Napokon na hlavnom pojednávaní konanom dňa 07.06.2023 bol D. D. E. vypočutý ako svedok, pričom bola čítaná aj jeho výpoveď z prípravného konania zo dňa 13.12.2021.

Poriadková pokuta ako forma potrestania za porušenie povinností ustanovených v § 70 ods. 1 Tr. poriadku ma okrem jej sankčnej funkcie, nútiť túto osobu, aby sa ďalšieho takéhoto konania v budúcnosti vyvarovala. Príkazom súdu v danom prípade je potrebné rozumieť aj doručenie predvolania o konaní hlavného pojednávania, ktoré bolo svedkovi oznámené v dostatočnom časovom predstihu.

Krajský súd nemá pochybnosti o tom, že v posudzovanej veci D. D. E. neuposlúchol súdnu výzvu a na predvolanie súdu sa bez relevantného ospravedlnenia nedostavil. Zároveň je nutné dodať, že na možnosť uloženia poriadkovej pokuty v prípade nesplnenia tejto povinnosti bol sťažovateľ vopred upozornený. Takéto konanie zo strany D. D. E. je podľa sťažostného súdu neakceptovateľné, v rozpore s elementárnymi povinnosťami dotknutej osoby, t.j. povinnosti dostaviť sa na predvolanie súdu a vypovedať ako svedok o tom, čo mu je známe o trestnom čine a o páchatelovi alebo o okolnostiach

dôležitých pre trestné konanie (§ 127 ods. 1 Tr. poriadku) a navyše predlžujúce konanie v trestnej veci. Krajský súd pritom považuje aj výmeru poriadkovej pokuty, ktorá bola napadnutým uznesením svedkovi uložená, za primeranú a podľa jeho názoru je aj dostatočná na to, aby si sťažovateľ uvedomil následky svojho konania a v budúcnosti sa ho vyvaroval a rešpektoval výzvy súdu.

Vo vzťahu ku sťažnostným námietkam krajský súd poukazuje na vyššie uvedené skutočnosti, ktoré boli podkladom pre jeho rozhodnutie. Napriek obsiahlemu rozsahu sťažnosti je nutné poukázať, že v danom prípade sa táto sústreďuje predovšetkým na skutočnosť, že sťažovateľ namieta, že bol predvolávaný ako svedok. Nezakladá sa na pravde tvrdenie D. D. E., že nikdy nebol vypočúvaný ako svedok. O opaku práve svedčia zápisnice z prípravného konania, kedy bol vypočúvaný v procesnom postavení svedka - poškodeného a to dňa 20.09.2021 a 13.12.2021 (viď čl. 199 -218), pričom je v nich uvedená adresa jeho trvalého pobytu (F. H. XXX, I. B.), avšak sám svedok určil adresu na doručovanie a to sídlo Železničnej spoločnosti Slovensko v F. a nie adresu trvalého bydliska. Svedok bol tiež poučený aj podľa § 65 ods. 3, 4, § 66 ods. 2, 3, 4 a § 67 ods. 2 Tr. poriadku a predmetné zápisnice aj vlastnoručne popísal ako svedok - poškodený. Poškodená spoločnosť pritom bola okresným súdom upozornená na to, že v tejto trestnej veci nemôže byť sťažovateľ ich povereným zástupcom (splnomocnencom poškodeného), pretože tomu bráni ustanovenie § 53 ods. 2 Tr. poriadku. Procesné postavenie sťažovateľa ako svedka bolo už zafinované v prípravnom konaní a napokon aj v obžalobe prokurátora. Neobstojí preto argumentácia D. D. E., že v konaní nikdy nevystupoval ako svedok. Napokon nie je na rozhodnutí sťažovateľa, či v danej veci bude alebo nebude vystupovať ako svedok, pretože je to v právomoci orgánov činných v trestnom konaní a súdov, aby určili jeho procesné postavenie. Bolo preto jeho povinnosťou sa dostaviť na predvolanie súdu a vypovedať ako svedok. Pri posudzovaní oprávnenosti uloženia poriadkovej pokuty je potrebné prihliadnúť aj na vážnosť dôvodov, ktoré svedkovi bránili v účasti na hlavnom zasadnutí. Za vážny dôvod, ktorý bráni svedkovi v účasti na úkone trestného konania treba považovať taký dôvod, ktorý je porovnateľný s významom úkonu, s následkami jeho nevykonania a potrebou jeho opätovného nariadenia. Aj v prípade, ak sú dané vážne dôvody, ktoré bránia svedkovi v účasti na úkone trestného konania, je nevyhnutné, aby svoju neprítomnosť riadne a včas ospravedlnil. V súhrne možno preto vo všeobecnosti vyvodiť záver, že je povinnosťou každého poslúchnuť príkaz alebo vyhovieť výzve, ktoré mu boli dané podľa Trestného poriadku. Výnimku z tejto povinnosti tvorí len včasné a dostatočné ospravedlnenie. Výnimočne podľa okolností konkrétneho prípadu je v prípade náhlej a objektívnej prekážky možné aj dodatočné ospravedlnenie, ak je táto natoľko závažná, že úplne znemožní účasť osoby na nariadenom úkone súdu. Sťažovateľ sa pritom z predvolaní na hlavné pojednávanie ospravedlňoval plnením iných pracovných povinností bez ich bližšej konkretizácie, čo znemožňovalo konajúcemu súdu preskúmať ich povahu a závažnosť. Napokon pracovné povinnosti nemôžu ospravedlniť neúčasť svedka na hlavnom pojednávaní, nakoľko zamestnávateľ je povinný ho na uvedený účel uvoľniť. Aj krajský súd ostatné ospravedlnenie sťažovateľa – čerpanie dovolenky-považoval za účelový postup ako sa vyhnúť osobnej prítomnosti na hlavnom pojednávaní, keďže z predloženej listiny na čl. 424 nie je možné zistiť a preveriť, kedy sťažovateľ o dovolenku žiadal, či pred alebo až po doručení predvolania na hlavné pojednávanie konané dňa 10.05.2023. Na záver je potrebné uviesť, že uloženie poriadkovej pokuty je jedným z prostriedkov, ktorými súdy a orgány činné v trestnom konaní môžu pôsobiť na zachovanie potrebnej dôstojnosti, rýchlosti konania ako aj na to, aby účastníci rešpektovali príkazy ustanovené Trestným poriadkom.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré sťažnostný súd nevyhovел riadnemu opravnému prostriedku D. D. E. a jeho sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

Rozhodnutie bolo prijaté jednohlasne.
jednohlasný

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.